

Elhunyt Zódi Imre

Súlyos betegségben, 68 éves korában elhunyt Zódi Imre nyugdíjas, a Belvárosi II. pártalapszervezet titkára, aki ezt a tisztséget 1978. óta odaadó munkával látta el. Hosszabb időn át aktív munkás is volt. A munkásmozgalomban 1944. óta vett részt, s 1946. óta volt tagja a pártnak. Kötötték a Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékéremmel, és a Felszabadulási Jubileumi Emlékéremmel. Temetése ma, csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából.

Turistaházak felújítása

Megkezdődött az őszi turistaszezon. A vízpartok, nyári fürdőhelyek elnéptelenedtek, a turizmus most már elsősorban a hegyi, erdei kirándulóhelyekre összpontosul. A természetet kedvelők, őszi kirándulók megfelelő ellátására már jó előre felkészültek a turista szálláshelyek. Egy részük felújítva, komfortosítva fogadja a vendégeket, de sok olyan turistaház is akad, amely nem képes lépést tartani a „bakancsos” turisták igényeivel és a múlt idővel; málladozó falakkal, közművesítés nélkül állnak. Pedig ugyancsak szükség lenne rájuk, hiszen a Magyar Természetbarát Szövetség 98 ezer tagot tö-

mörít, s több tízezer az alkalmi turisták száma is. Ráadásul az ország 94 turistaszálláshelye kötött áras kategóriába tartozik, így egy éjszakára mindössze 40–50 forint a szállás, ami tovább növeli vonzerejüket.

A szebb napokat látott, még meglévő, omladozó turista házak többségéről azonban szerencsére nem kell végleg lemondani. A Belkereskedelmi Minisztériumtól kapott értesülés szerint a közeljövőben — együttműködve az érdekeltek szervezettel, mindenképp az OTSH-val — átfogóan intézkednek megmentésükre, hogy a turistaházak a jövőben betölthessék feladatukat. (MTI)

Nyugdíjasklub és meseszoba

Újdonságok a Bartókban

Az új közművelődési szezon terveit mostanában pontosítják Szeged művelődési központjában, a Bartókban; néhány újdonságról, változásról azonban máris beszámolhatunk.

A szakkörök szaporodtak ebben a hónapban — az Alcor csillagász-körrel. Tagjai, elsősorban középiskolási fiatalok, Hegedűs Tibor vezetésével az égitestek titkával ismerkednek. Az országban mostanában egyre népszerűbb csillagász-körök egymással is kapcsolatot tartanak; a szegedi Alcor például rendszeresen megjeleníti a Pupilla című, stencilezett füzetet, amelyben hazai és külföldi ismeretterjesztő szövegeken kívül a különböző körök tagjainak írásait is közli. Most, hogy a Bartókban kaptak helyet, s ezzel együtt némi anyagiakat is, megvásárolhatják az alapvető műszereket. A csillagász-kör érdekes munkájába természetesen bárki érdeklődő bepillanthat, s aki kedvet kap a dologhoz — maradhat.

Az amatőr zenei csoportok közé „besorolt” dr. Hulín István dzsessz-együttese, bemutatkozó koncertjüket már a nyáron megtartották. Velük a Bartók újszólóvá a szegedi dzsessz-élet központja lett, hiszen jó ideje itt dolgozik már a Molnár-dixieland is.

Ebben az évben elsősorban az idősebbek és a gyerekek igényei szerint bővítik szolgáltatásait a művelődési központ. Egyelőre ideiglenes neve van a pincehelyiségben berendezendő klubnak: „belvárosi klub”. Főként nyugdíjasokat várnak az újrafestett, bútorozott, közvetlenül az utcáról nyíló terembe, ahova leköltöztetik az emeletről a folyóirat-olvasót (s a látogatók igényei alapján bővítik az állományt). Jónotékat rendeznek be (900 lemezről álló gyűjteménye van a háznak), játékokat vásárolnak. Úgy tervezik, naponta, délután 2-től 6-ig járhatnak ide mind azok, akik szabadidejüket társaságban, olvasással, zenehallgatással, kártya- vagy sakk-csatában kívánják eltölteni. Természetesen megkérdezik majd a nyugdíjas klub vendégeit, milyenféle, egyéb programot kívánnak, s lehetőség szerint kielégítik az igényeket.

A ház vonzerejét szeretnék növelni azzal is, hogy az eddigieknél gazdagabb programokat kínálnak a legfiatalabb korosztálynak. Frissen végzett szakember

feladata lesz, hogy a Bartók rendelkezésére álló eszközökkel segítsen oldani a város művelődési életének gondjait, hogy tudniillik: nagyon kevés a gyerekek tartalmas szórakozását, iskolán kívüli foglalkoztatását szolgáló program. Meseszobát rendeznek be az egyik emeleti klubban, törzsközönseget, állandó létszámú gyermekcsoportokat próbálnak alakítani. Változatos eszközökkel és módszerekkel de főleg játékos formában és az aktivitásra építve a különféle művészeti ágakban való jártasságukat kívánják elérni. Számos iskolával együttműködve, a szülők érdeklődésére is számítva, először nagyszabású játékvásárt rendeznek. A hónap végén, 29-én a gyerekeké lesz a ház: az előcsarnokban firkafalat állítanak föl és a Makóról érkező édességárus pultját; a folyosón az iparművészeti főiskolások játékaiból kiállítást rendeznek; az udvarban a tápi népi együttes „utánpótlása” népi gyermekjátékokat mutat be; a nagytérben pedig gyékényszönyegre lehet kirakni az otthonról hozott, megunt játékokat, s indulhat a cserebere... S. E.

Családi ház is lehet üdülő

A városok és községek üdülőterületén, az üdülőfalvakban és a csökkenő népességű településeken gyakran adott okot vitára annak megítélése, hogy lehet-e üdülés céljára lakást vagy családi házat vásárolni. Erre a kérdésre választott igennel, és az egységes értelmezés érdekében tisztázta a jogszabályok adta lehetőségeket és korlátokat is az Építési és Városfejlesztési Minisztérium és az Igazságügyi Minisztériumnak most megjelent együttes közleménye.

Az együttes közlemény szerint sorrendiséget kell érvényesíteni, és így elsősorban a létesítés célja, másodsorban pedig a használat módja a döntő annak megítélésében, hogy az épület vagy az összefüggő helységecsoport lakás vagy üdülő. Nincs gond akkor, ha a létesítés célja és a használat módja megegyezik, vagyis a lakásnak épít-

tett létesítményt lakásként, a hétvégi házat üdülőként hasznosítják. Ha viszont a létesítés célja és a használat módja nem fedi egymást, akkor az utóbbi, a használat módja a döntő, kivéve ha a lakások esetében az üdülőhasználat ellentétben áll a jogszabályok rendelkezéseivel és a lakáspolitikai célokkal.

Lakóépületet is lehet üdülőként hasznosítani a városok és községek üdülőterületén, az üdülőfalvakban és a csökkenő népességű településeken. Az üdülőterületeknek ugyanis alapvető rendeltetése, hogy a pihenést szolgálják, s gyakorlatilag az a helyzet, hogy ezeken a helyeken az állandó lakás iránti igények lényegében kielégítettek. Ugyanakkor célszerű, hogy az üdülőterületek túlszűfoltóságának elkerülése érdekében a pihenni vá-

gyók egy része az üdülőkörzet háttérterületein, az úgynevezett üdülőfalvakban telepedjen le, s a pihenés, üdülés céljára régi lakóházakat is megvásárolhasson. Népgazdasági érdek az is, hogy a kisebb, elnéptelenedő falvakban megüresedő és hasznosítható lakóépületek ne menjenek tönkre.

Más a helyzet a városokban és a fejlődő településeken, amelyeken a lakáspolitikai céloknak megfelelően nagy gondot kell fordítani a lakásigények mielőbbi kielégítésére. Ezért a városokban és azokban a községekben, amelyek a megyei tanács rendelkezése szerint társadalmi elbírálás alapján elégték ki a lakásigényeket, a használat módja alapján nem minősíthetők üdülőknek a lakóépületet, a lakást vagy az összefüggő helységecsoportot. (MTI)

Dicsőségre ítélve

Színes amerikai film. Woody Guthrie önéletrajza alapján írta: Robert Getchel. Fényképezte: Haskell Wexler. Zene: Woody Guthrie, Leonard Rosenman. Rendezte: Hal Ashby. Főbb szereplők: David Carradine, Melinda Dillon, Ronny Cox, Gall Strickland.

Amerika, a két világháború között, egészen pontosan 1936-ban. A Steinbeck-regény, az Érik a gyümölcs világa: a nagy gazdasági világválság után is dühöng a munkanélküliség, nyomorúságos autókra kötözött motyókkal családok ezrei kelnek útra Texasból, Oklahomából, az álmok földje, Kalifornia felé. Talán ott majd... és persze ott sem. Gyümölcsfaszedők, rakodók, a mezőgazdasági munkások tömegei, vagonokban, vonatfőn utazva. Borostás, mélységesen elhanyagolt külsejű páriák, félúton a hobó- és a munkanélküli lét között. És közben... szól a gitár.

Hal Ashby új filmjének voltaképpen a gitár az igazi főszereplője. Ez a csodálatos hangszer, amely az amerikai népzeneben, a nálunk is méltán oly népszerűvé vált country-muzsikában találta meg lehetőségeinek egyik legeredetibb, legvonzóbb kifejezési formáját, s amely a „hivatalos” főhős, a híres énekes, Woody Guthrie életét, céljait, legfőbb tevékenységét illusztrálja, szimbolizálja, sőt, szentesíti is. Mert maga a sztori: szokványos, olykor melodramatikus, olykor unalmas, mindenképpen szokványos önéletrajzi karrier-történet, némi gazdag-szegény oppo-

zíciónal nyakonöntve. A szakszervezetekért harcoló agrárproletariátus dalnok, Woody — a legutóbbi Bergman-filmből megismert, nagyszerű David Carradine alakításában — fura módon csakis gitárral érdekes igazán. Zeneje az, amit voltaképpen eszményeinek kellene képviselniük. A film képtelen hatásos, széles és főleg eredeti tablóját adni a korabeli Amerika harcainak, társadalmi feszültségeinek, jóllehet a millió tökéletes. Am a dramaturgiai hibák, a szerkezeti aránytalanságok, a Hollywood-ízű megoldások, sajna, lehetetlenné teszik azt, hogy Woodyt személyvel együtt igazán komolyan vegyük. Dalai csodálatosak, a hatvanas évek nagy folk-song bajnokai, Pete Seeger, Joan Baez, Bob Dylan és a többiek mind-mind az ő gitárjából bújtak elő.

Csak sajnálhatjuk, hogy a filmben egyetlen Woody-számot sem hallhatunk végig. Egyáltalán: látszólag sok a zene, valójában mégis kevés. Ugyanis, akár egy operettben, mindössze sztorifüggő illusztrációt nyújt, átlatáson és butuskán. Ráadásul még azt sem tudhatjuk, ugyan mi is indokolja a „fátumos” címet: Dicsőségre ítélve? Mert Woody Guthrie ugyan eljut a dicsőségig, sőt sutba is dobja néhányszor, de ilyesmii rajta kívül még az Egyesült Államok néhány ezer tehetséges gitárosa közül bármelyikkel megeshetett volna, ha az illető egyébként elég tisztességes. Ilyen pedig — talán még abban a bizonyos USA-ban is akad.

Egyszóval Woody életörténetét elmondó, igencsak

új film

hosszúra nyúlt alkotásban az égvilágon semmi sem végszörű, legkevésbé a főhős sorsa, amelynek befecsközését legvégül — az egyszerűség és talán a jobb késon mint soha-elv alapján felismert rövidség okán — írásban olvashatjuk a vásznon. Ami valóban dicsőségre ítél: az a zene, amely szárnyalva és (máris) megdicsőülten árad a tehervonatok tetejéről, valahonnan Amerika nyugati partjai felől.

Domonkos László

Munkajogi továbbképzés

A munkajogi döntőbizottságokat június óta valamennyi vállalatnál, intézménynél újjáalakították meggyekben is. A Munkajogi Minisztérium, a Szakszervezetek Országos Tanácsa, s a Magyar Jogász Szövetség megállapodása értelmében az új összetételű vállalati döntőbizottságok tagságviselőinek továbbképzését mindenütt a jogász szövetség megyei szervezetei végzik. Csongrád megyében a közeljövőben kerül sor az újonnan választott döntőbizottsági tagok oktatására, tanfolyamrendszerű előadássorozat keretében. Az előadássorozat októberben kezdődik, a terv szerint, s 1981. júniusáig tart. Ez alatt tíz — egyenként ötórás — foglalkozásra kerül sor.

Az előadások témái foglalkoznak a munkajogi viták eldöntésének rendszerével; a munkajogi döntőbizottságok eljárásaival, tár-

Kasszandrai tehetségre áhítottak tavaly, év végén az idei forgalmi tervüket kialakító vendéglátó vállalatok. Megpróbálták jó előre kifürkészni, vajon hogyan viselkedik a tavalyi áremeléssel elriasztott, s az ugyancsak tavalyi, novemberi korrekcióval visszacsalogatni óhajtott lakosság. A Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat vezetői is megkísérelték a majdnem lehetetlent. Tapasztalataik, s reális lehetőségeken nyugvó prognózisuk alapján törekedtek a forgalom várható alakulását egy esztendőre előre meghatározni. Számoltak a nehézségekkel. Önámítás nélkül kalkulálták terveikbe azt a valószínűsítő tény, hogy a lakosság jó része bizony rajtuk akar spórolni. Azaz: lemond a vendéglői kényelemről, inkább otthon étkezik.

Visszont — erről sem lehet

megfelekedezni — hatásos utókartyát tartogatott az idei esztendőre kezében a vendéglátó vállalat. Meghirdette a közéletet fejlesztés, a zónaadagokkal a forgalomért, s más címszavakkal jellemezhető vendéglátó mozgalmat. Mellesleg — de nem utolsósorban — megpróbált a munkaerővel az eddiginél okosabban gazdálkodni, s a korábbinál célra-vezetőbb ösztönzési módszereket alkalmazni. Tette mindezt a legfontosabb elgondolás megvalósításáért: a vendéglátás színvonalának emeléseért, ezáltal a lakosság kegyeinek elnyeréséért.

Az ünnepi hetek zárultával mérleget készítették. Az osztás-szorítás eredménye: januártól augusztus végéig 3,5 százalékkal növekedett a forgalom a tavalyi esztendő azonos időszakához hasonlítva. A nyár forgalma viszont az átlagosnál dinamikusabban nőtt; több mint 5 százalékkal magasabb annál, amit tavaly ilyenkor regisztráltak. Az év első felének tendenciáit vizsgálva megállapítható, hogy a szeszese italok forgalma visszaesett, az előfizetéses étkeztetés jelentősen, 30 százalékkal nőtt, az a la carte rendszerben értékesített ételk forgalma pedig — a 30–35—50 százalékos ár-emelkedés ellenére — ugyanannyi, mint az elmúlt évben volt.

A Dóm téri bevételt mindannyiszor külön is értékelt a vállalat. Idén — noha a tavalyinál kevesebb előadás várta a nézőket, s annak dacára, hogy technikai okok miatt nem tudták időben megnyitni a büféaszt — 2,8 millió forintot bevétel könyvelhettek el, többet a tavalyinál. Egy átlagos nap 30 ezret hozott a Dóm téri vendéglátó konyhájára. A Piros karaván és az Állami Népi Együttes egy-egy produkciója 124 ezer forintot jövedelmezett. Négy hét alatt eladtak a büféasztban 11 és fél mázsa kolbászt, 4 ezer 360 pár virsli, 22 ezer 900 hot-dogot, 2 ezer 256 liter gyümölcslejt, majdnem 24

ezer üveg sört. A hordós sörből 250 hektó fogyott el.

A nyár végén megnyitott Szőke Tisza étterme, bárja és presszója sikeresen debütált. Naponta közel 40 ezer forinttal gyarapította a vállalat bevételét. A Korzó-Imbisz teraszának kicserélésére is érdemes volt áldozni. Az új, 80 ülőhelyes, a korábbinál nemcsak nagyobb, de jóval szebb terasz vendégei 7–8 ezer forintot hagytak naponta a vendéglátónál. Erthehetően bántja a vállalat, hogy idén nyáron sokkal kevesebben vásárolták saját üzemből készült hagyományos fagyaltját. Az idei ifjúsági napok alatt mindössze 17 mázsát tudtak eladni a nyári csomagból, szemben a tavalyi 24 mázsával. A forgalmi terv teljesítésében a fagyalt értékesítésének is fontos szerepet szánt a vállalat. Ezért nehéz magyarázatot találni arra, vajon miért enged kihiálni zsebéből a még megszereshető, forintokat. Kérdezzük ezt azért, mert szeptember 6-án, szombaton például — tán az utolsó meleg, vendégmarasztaló nyári napon — sem fagyaltot, sem süteményt nem lehetett kapni a fagyaltüzem szomszédságában horgonyzó hajón.

Az év eddigi tapasztalatai után lássuk az őszi-téli hónapokra vonatkozó terveket. A vállalat — nem csupán üzleti megfontolásból, a szociálpolitikai célokat, az ellátás javítását is figyelembe véve — az eddiginél nagyobb részt vállal magára a diákétkeztetés fejlesztésében. A városi tanács vb művelődési ügyi osztályával kötött megállapodás értelmében napi 2 ezer adag ételt szállít éttermeinek konyháiból az általános iskolákba. A gyermekétkeztetésből havi 1 millió forintot többletbevétel származik. A plusz jövedelemért persze jócskán meg kell dolgozni, s nem is akárhogyan. A diákétkeztetésben érdekelt dolgozókat prémiummal ösztönzik a kifogástalan munkára.

Ladányi Zsuzsa